

AKARYAKIT BİRİNCİL KAYNAK OLMAYA DEVAM EDECEK

Büyük
oyun 2.0

Deloitte'un enerji alanındaki raporunda, Brezilya, Kanada ve Rusya enerjinin yeni süper güçleri olarak gösteriliyor. Raporda 2040 yılında petrol ve diğer akaryakıtların dünyanın en büyük enerji kaynağı olacağı ve toplam talebin 1/3'ünü karşılamaya devam edeceği öngörülüyor.

Deloitte, 'Enerjinin Geleceği: Teknoloji, Arz-Talep ve Enerji Jeopolitiğini Nasıl Yeniden Şekillendiriyor?' isimli raporunu yayınladı. Deloitte Enerji Grubu tarafından hazırlanan rapora göre, enerji kaynaklarının üretim, kullanım ve diğer süreçlerinin, tahmin edilenden iyi olmasının tek nedeni bu alanlarda teknolojinin geliştirilmesi ve kullanılması.

4 trilyon varillik potansiyel

19. yüzyıldan bu yana insanoğlunun 1 trilyon varil petrol ürettiği belirtilen raporda, ileri teknoloji araçlarla yapılacak keşiflerle yaklaşık 4 trilyon varil daha petrole ulaşılabileceği ifade ediliyor. Ayrıca, 2040 yılında, petrol ve diğer akaryakıtların, dünyanın en büyük enerji kaynağı olacağı ve toplam talebin 1/3'ünü karşılamaya devam edeceği öngörülüyor.

Yenilenebilir ve alternatif enerjinin de günümüzde giderek popüler hale geldiği vurgulanan raporda, yenilenebilir enerjinin 2015 yılında 800 milyar dolar büyüklüğe sahip olacağı ve dünya elektrik tüketiminin yüzde 17'sini karşılayacağı tahmin ediliyor.

Raporda enerji piyasasına ilişkin teknolojilerdeki son gelişmelerle birkaç yıl önce hayal edilemeyen gelişmelerin yakalandığı günümüzde, enerji şirketlerinin bazı teknoloji şirketlerini bile geçmiş bulunduğu vurgulanıyor ve bilgi teknolojilerinde gelişmiş bu şirketler, önerdikleri çözümler ile enerji devriminde birçok konuda önemli rol oynadığının üzerinde duruluyor.

“Enerji şirketleri en önemli teknoloji kullanıcıları”

Deloitte Türkiye Enerji ve Doğal Kaynaklar Lideri Sibel Çetinkaya ise teknolojinin, bundan birkaç yıl önce erişilmesi imkânsız görünen potansiyelin kullanılabilir hale gelmesini sağladığını ifade ediyor. Çetinkaya, “Yazılım ve donanımı içine alan teknolojik gelişmeler şirketlerin ve bireylerin kendi enerji tüketimlerini izleyebilmelerine ve yönetebilmelerine imkan veriyor. Son dönemde teknolojik dönüşümün ekonomik, çevresel ve jeopolitik sonuçlarını görmek baş döndürüyor. Bugün enerji şirketleri en önemli teknoloji kullanıcıları arasında yer alıyor.

Enerji teknolojileri;

Araştırmalarda inovasyonu tetikleme

Akıllı binalarla enerji yönetiminin sağlanması,

Su, elektrik ve doğal gazda akıllı şebekelerle daha iyi bir kaynak planlaması yapılmasının sağlanması

Bireysel enerji tüketiminin izlenmesi ve yönetilmesinin sağlanması

Rüzgar türbinlerinden güneş panellerine ve nükleer santrallere dek geniş bir yelpazede tasarım ve test yapılmasını sağlaması

gibi unsurlarla enerji devriminin öncüleri sayılıyorlar. Teknoloji, kaynakların daha önce

olmadığı kadar çok kullanıcıya erişmesini sağlıyor. Bu da ülke, şirket ve birey seviyesinde arz güvenliğinin daha rahat yönetilmesine imkan veriyor” dedi.

Büyük oyun 2.0

Raporda, teknolojik gelişmelerin ekonomik, çevresel ve jeopolitik olarak önemi vurgulanırken, daha önemlisinin ise yeni aktörler ile yeni enerji oyunlarına giriş olduğu vurgulanıyor. Büyük Oyun 2.0’da, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri’nin yanı sıra yeni birer süper güç olarak Brezilya, Kanada ve Rusya’nın da adı geçiyor. Filipinler, Arjantin, Angola, Surinam ve Polonya ise enerji arenasında gelişmekte olan ülkeler arasında yer alıyor. Henüz ilk zamanlarında bulunduğumuz Büyük Oyun 2.0’ın aktörlerinin arasında yukarıda bahsi geçen devletler olduğu gibi, büyük teknoloji şirketleri ve enerji üreticileri de bulunuyor. Yapılan öngörülerde bu aktörlerin tamamının, sadece enerjiyi nereden elde edeceğimizi ve ne kadara mal olacağını değil, aynı zamanda yerel ve global gelişimin nasıl şekilleneceğini de belirleyeceği ifade ediliyor.

ABD’nin enerjisi kendine yeter

Amerika Birleşik Devletleri’nin kaya gazından elde ettiği gazın, ülkedeki toplam gaz üretimindeki yerinin 2001’de yüzde 2 seviyesindeyken günümüzde yüzde 30’a ulaşmış olduğu aktarılan raporda, arzın artmasıyla fiyatlarda düşme yaşandığı, gittikçe azalan fiyatların tek sebebinin ise, kaya gazı üretiminde son yıllarda kullanımı artan ileri teknolojiye sahip yöntemler olduğu belirtiliyor.

Teknolojinin enerji piyasası üzerindeki diğer bir sonucunun ise petrol varil fiyatlarında görülebileceği söylenen raporda, 2008’de ham petrolün varil fiyatının, ani ve beklenmedik bir artışla 137 dolara çıkmasının ardından, petrol fiyatlarında sürekli düşüş yaşandığı vurgulanıyor. Öte yandan, Meksika Körfezi’nin derin sularından çıkarılan petrolle birlikte, 2008’den bu yana Amerikan petrol üretiminin yüzde 12 oranında yükseldiği vurgulanan raporda, tüketimin artarken, üretimin de bu koşullar altında artması yine ileri teknoloji kullanımına bağlanıyor.

Bu oranlarla Amerika Birleşik Devletleri, enerji konusunda kendine yetecek enerji üretim kapasitesine sahip oluyor.

Milli altyapı şart

Raporda, enerjide geline noktada güvenlik, teknoloji ve istikrarın vazgeçilmez unsurlar olduğunun altı çiziliyor. Ayrıca yeni oyunda, daha büyük kitlelere, daha fazla enerji kaynağı sağlama zorunluluğu olacağı belirtilen rapora göre bu durum, bireyler, şirketler ve devletler için daha büyük bir enerji güvenliği arayışını da birlikte getiriyor. Raporda, yeni enerji arenasında yer alan aktörlerin, özellikle devletlerin enerji güvenliğini sağlamak için aşağıdaki noktalara dikkat etmesi gerektiği belirtiliyor:

Vizyoner ve istikrarlı bir milli politika inşa ederek, uzun dönemli enerji vizyonuna sahip olmak,

Milli altyapı kurmak,

AR-GE çalışmalarına uzun vadeli ve yoğun yatırımlar yapmak,

AR-GE çalışmalarını için uygun koşul ile ortam sağlamak ve teknolojilerin gelişme ortamı için uygun alan yaratmak,

Kamuoyunu müttefike çevirmek için şeffaf ve hesap verebilir olmak.

Tüm bunlara ek olarak, rapor, teknoloji odaklı enerji devriminde, alışılmışın dışında devletlerin başarılı olamaması halinde, bireylerin ve şirketlerin kendi tüketimlerinde radikal değişiklik yaparak da yeni enerji oyununun geleceğini etkileyebileceklerine dikkat çekiyor.